

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา ซึ่งมีขั้นตอนของวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ของคณะอิสลามศึกษาคณะเดียวที่กำลังทำสารนิพนธ์ในปีการศึกษา 2549 แบ่งเป็น 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาชารีอะฮ์ (กฎหมายอิสลาม) จำนวน 69 คน และสาขาวิชาอูศูลุดดีน (หลักการศาสนาอิสลาม) จำนวน 76 คน รวมทั้งสิ้น 145 คน จำแนกตามสาขาได้ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ของคณะอิสลามศึกษา จำแนกตามสาขา และเพศ

คณะ / สาขาวิชา	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
สาขาวิชาชารีอะฮ์ (กฎหมายอิสลาม)	23	46	69
สาขาวิชาอูศูลุดดีน (หลักการศาสนาอิสลาม)	31	45	76
รวม	54	91	145

ที่มา : สถิตินักศึกษาวิทยาลัยอิสลามยะลา. 2547 : 1

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่ได้กำหนดไว้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือและเทคนิคในการรวบรวมข้อมูลโดยลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ สถานที่ที่นักศึกษาใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาสารสนเทศ ความถี่ในการใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาสารสนเทศ ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งมีหัวข้อดังนี้

- 1) การใช้แหล่งสารสนเทศ
- 2) การใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ
- 3) การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
- 4) การตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งมีหัวข้อคำถามเช่นเดียวกับสภาพการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งมีหัวข้อคำถามเช่นเดียวกับสภาพการใช้และปัญหาในการใช้สารสนเทศ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงตามข้อที่ 3 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความถูกต้องทางภาษา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC : Index of Item - Objective Congruence) และความครอบคลุมในเรื่องที่ต้องการศึกษา

5. นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

6. นำแบบสอบถามซึ่งผ่านการแก้ไขปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try – Out) กับนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามยะลา ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ความเหมาะสมของข้อคำถาม และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการตอบแบบสอบถาม

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองเก็บข้อมูลมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.907

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

9. จัดพิมพ์แบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2549 เป็นระยะเวลา 1 เดือน แบบสอบถามได้กลับคืนมาทั้งหมดจำนวน 145 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 วิธีการเก็บข้อมูลผู้วิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้สอนในการนัดหมายกับกลุ่มประชากร
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรตามรายละเอียดและจำนวนที่ได้กำหนดไว้ด้วยตนเองตามเวลาที่นัดหมายและให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามหลังจากฟังคำอธิบายของผู้วิจัยในการตอบแบบสอบถาม โดยขออนุญาตใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอนประมาณ 20 นาที จนได้ครบตามจำนวนของกลุ่มประชากร
3. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

จากการเก็บข้อมูลผู้วิจัยพบปัญหาและอุปสรรคในการเก็บข้อมูล คือนักศึกษามีเวลาในการตอบแบบสอบถามที่จำกัด ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาโดยให้นักศึกษานำแบบสอบถามกลับไปตอบข้อมูล และนัดเวลาที่กลุ่มประชากรสะดวกเพื่อส่งคืนแบบสอบถามให้กับผู้วิจัย ซึ่งกลุ่มประชากรให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยเป็นอย่างดี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างแฟ้มข้อมูลและป้อนข้อมูลตามคู่มือลงรหัสที่กำหนดไว้
2. สรุปข้อมูลเป็นตัวแทนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง
3. นำเสนอค่าเฉลี่ยของตัวแทนเพื่อเปรียบเทียบตามกลุ่มความผันแปรของตัวแทนอิสระ

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เพราะลักษณะของข้อคำถามต้องการให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินข้อคำถามออกมาเป็นระดับมาตราส่วนตามความสำคัญ หรือตามความคิดเห็น การสร้างข้อคำถามจะมีการกำหนดระดับมาตราส่วนต่างๆ มาให้เรียบร้อย ค่าที่กำหนดมักจะเป็นค่าเลขก็ได้ โดยให้มีค่าตรงกลางเป็นจุดสมดุล ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกการกำหนดให้ระดับมาตราส่วน 5 ระดับ เพราะเป็นวิธีที่นิยมมากที่สุดสำหรับงานวิจัยประเภทสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติหรือพฤติกรรมต่างๆ ระดับมาตราส่วนนอกจากจะเขียนเป็นข้อความแล้วยังสามารถเขียนกำหนดเป็นค่าตัวเลขกำกับไว้ด้วยก็ได้ ข้อคำถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ผู้วิจัยมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้ค่าน้ำหนักตัวเลข ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดค่าน้ำหนักตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548 : 76-77)

ระดับมากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
ระดับมาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ระดับปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ระดับน้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

รวมทั้งได้วิเคราะห์เพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย แบ่งการผันแปรสภาพการใช้ / ปัญหาในการใช้ / ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ออกเป็น 5 ระดับ โดยได้กำหนดเกณฑ์สำหรับการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.51-5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.51-4.50	หมายถึง	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.51-3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.51-2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00-1.50	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม(IOC : Index of Item - Objective Congruence)

1.2 ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ

2.2 ค่าเฉลี่ย

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน